

Informatienota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: Onderzoek "Netcongestie: inventarisatie effecten en oplossingen gemeente Wijchen"

Kernboodschap

Het onderzoek naar netcongestie in Wijchen laat zien dat er in Wijchen niet één oorzaak is van netcongestie, maar meerdere tegelijk. Er is her en der een toename van de lokale opwek van elektriciteit, een toename in de vraag naar elektriciteit en het elektriciteitsnet en de wet- en regelgeving zijn verouderd.

De oplossingen liggen bij de netbeheerder Liander maar ook bij gebruikers van het elektriciteitsnet en de gemeente en zijn in te delen naar drie niveaus.

1. Kennisdeling en ondersteuning van bewoners en bedrijven, met een duidelijke rol voor Liander en gemeente.
2. Sturing van grootschalige ruimtelijke projecten en concessies door de gemeente en initiatiefnemers.
3. Investeren in fysieke aanpassingen en alternatieven.

De aanbevelingen uit het onderzoek worden afgewogen en verwerkt in een plan van aanpak. Sommige aanbevelingen zijn al opgepakt zoals een meldpunt voor particulieren bij uitval van omvormers, communicatie met inwoners en overleg met Liander over verzwaring van het elektriciteitsnet.

Eerdere besluiten

Datum	Korte omschrijving eerder genomen besluit (vermeld zo mogelijk het zaaknummer/documentnummer)

Toelichting

In veel gebieden in Nederland is momenteel sprake van netcongestie op het elektriciteitsnet. Dit betekent dat teruglevering en/of afname van elektriciteit beperkt wordt door de beperkte capaciteit van het elektriciteitsnetwerk. Ook in de gemeente Wijchen is dit het geval.

Energy Indeed heeft daarom in opdracht van de gemeente onderzoek gedaan naar netcongestie om inzicht te bieden in wat de gemeente, al dan niet in samenwerking of samenspraak met onder andere netbeheerders, bewoners, bedrijven en (energie-) coöperaties, kan doen om de netcongestieproblemen in Wijchen aan te pakken. Daarbij zijn de effecten en mogelijke oplossingsrichtingen van netcongestie voor zowel kleinverbruikersaansluitingen als grootverbruikersaansluitingen in ogenschouw genomen.

Voor het oplossen van de netcongestie wordt veel naar de netbeheerders gekeken. Zij kunnen bijvoorbeeld dikkere kabels in de grond leggen en nieuwe verdeelstations

realiseren. Maar zoals de oorzaak meerledig is, zo kunnen ook meerdere partijen bijdragen aan de oplossing. In het rapport worden diverse oplossingen gepresenteerd.

De oplossingen liggen bij de netbeheerder Liander maar ook bij gebruikers van het elektriciteitsnet en de gemeente en zijn in te delen naar drie niveaus.

- a) Kennisdeling en ondersteuning van bewoners en bedrijven, met een duidelijke rol voor Liander en gemeente.
- b) Sturing van grootschalige ruimtelijke projecten en concessies door de gemeente en initiatiefnemers.
- c) Investeren in fysieke aanpassingen en alternatieven.

Het onderzoek leidt tot de volgende aanbevelingen:

1. Overweeg om een inspectieronde voor bewoners te organiseren of faciliteren om mogelijke oorzaken van uitval van omvormers in de eigen installatie te kunnen traceren en verhelpen. Het probleem raakt bepaalde wijken, zoals Kerkeveld en Woezik, heftiger dan andere, maar is toch ook wijd verspreid.
2. Deel ervaringen van inwoners en bedrijven over hoe zij ondanks beperkingen rondom netcongestie, door slimme installatie, toch van zonnepanelen kunnen profiteren.
3. Zorg voor een goede balans in plannen voor opwek van elektriciteit met zonne-energie (bijvoorbeeld zonnepark Bankhoef) en met windenergie (bijvoorbeeld windpark Bijsterhuizen). Identificeer plekken in de gemeente waar mogelijk kansen liggen voor combinaties van zon en wind (cable pooling) en deel de modelovereenkomst die hiervoor beschikbaar is.
4. Informeer zowel kleine of grote marktpartijen over de mogelijkheid om met flexibiliteit in hun elektriciteitsverbruik of -productie geld te verdienen via het platform GOPACS.
5. Stuur bij nieuwbouwwontwikkelingen, zoals Wijchen-West (woningbouw) en de uitbreiding van Bijsterhuizen (bedrijventerrein), vanuit de ruimtelijke ordening naar een goede balans tussen vraag en aanbod van energie (niet alleen elektriciteit) en overweeg de inzet van handelsplatforms of een 'virtueel stroomnet' voor onderlinge energie-uitwisseling.
6. Ga in overleg met Vattenfall als concessiehouder van de publieke laadpunten voor elektrische voertuigen in de gemeente Wijchen over de flexibele inzet van laadpunten.
7. Identificeer plekken in de gemeente met een 'base load' (een voorspelbaar, liefst hoog elektriciteitsverbruik) waar opwek van elektriciteit aan gekoppeld kan worden.
8. Onderzoek specifiek voor 'base loads' in de buurt van parkeerplaatsen de optie van een solar carport, waarmee mogelijk meerdere beleidsdoelen met elkaar verenigd kunnen worden.
9. Overweeg voor wijken met veel uitval van omvormers de plaatsing van een buurtbatterij en richt de aandacht hierbij omwille van de business case op locaties waar gebruik gemaakt kan worden van een bestaande elektriciteitsaansluiting.
10. Staar niet blind op elektriciteit, maar verken ook de rol die warmte-alternatieven kunnen spelen om de (piek)belasting op het elektriciteitsnet te verminderen. Een specifiek voorbeeld is een warmtenet in combinatie met PVT-panelen, goede isolatie en warmte-koude opslag (WKO). De Transitievisie Warmte Wijchen kan hierin houvast bieden.

Gevolgen

Na uitwerking van het onderzoek in de nog op te stellen Lokale Energiestrategie en een plan moet er een (pro)actieve aanpak staan van de gemeente en partners, waardoor de problemen worden opgelost.

Openbaar

Zaaknummer: 80835

Communicatie

De inwoners worden via de reguliere gemeentelijke communicatiekanalen (website, Wegwijs etc.) geïnformeerd over het onderzoek. Hiervoor wordt een persbericht opgesteld. De relevante partners zoals Liander en de woningcorporaties ontvangen een exemplaar van het rapport.

Uitvoering of Vervolgstappen

De aanbevelingen uit het onderzoek worden verwerkt in de nog op te stellen Lokale Energie Strategie dat begin 2023 start en vertaald naar een plan van aanpak Netcongestie dat samen met relevante partners wordt opgesteld en aan het college ter vaststelling wordt aangeboden.

Geheimhouding:

Niet van toepassing.

Bijlagen:

Bijlage 1: rapport Energy Indeed "Netcongestie: inventarisatie effecten en oplossingen gemeente Wijchen"